

Politechnika
Śląska

UCZELNIA
BADAWCZA
INICJATYWA DOSKONAŁOŚCI

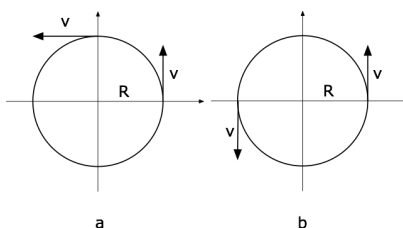
INSTYTUT FIZYKI
Centrum Naukowo Dydaktyczne

Zestaw 5. Ruch po okręgu

Wstęp do fizyki, zadania (wersja z dnia 29-09-2022)

Zad. 1. Punkt materialny porusza się po okręgu o promieniu R ze stałą prędkością liniową v . Obliczyć i narysować składowe wektorów przemieszczenia, prędkości średniej i przyspieszenia średniego oraz ich długości w kolejnych, pokazanych na rysunku, fazach ruchu:

Odp. (b) $r = 2R$, $v_{sr} = 2v/\pi$, $a_{sr} = 2v^2/(\pi R)$

Zad. 2. Znaleźć promień R obracającego się koła, jeżeli wiadomo, że prędkość liniowa v punktu na obwodzie jest 2.5 raza większa od prędkości liniowej punktu położonego o 5 cm bliżej osi koła.

Odp. 8.33 cm

Zad. 3. Obliczyć czas trwania jednego obrotu karuzeli, której krzeselka odległe o $l = 6$ m od osi obrotu poruszają się z prędkością $v = \pi$ m/s.

Odp. 12 s

Zad. 4. Obliczyć prędkość liniową punktu w ruchu obrotowym Ziemi (w układzie związanym ze środkiem Ziemi): (A) na równiku, (B) na szerokości geograficznej $48^\circ 24'$. Promień kuli ziemskiej wynosi 6378 km.

Odp. $v_R = 1669.76$ km/h; $v_r = 1107.14$ km/h.

Zad. 5. Obliczyć prędkość liniową v i przyspieszenie dośrodkowe a_d wynikające z ruchu dobowego Ziemi punktów powierzchni kuli ziemskiej leżących na równiku i na szerokości geograficznej $\varphi = 60^\circ$.

Odp. 437.1 km/h²; 218.6 km/h²

× × × × × × × ×

Zad. 6. Punkt materialny porusza się po okręgu z prędkością $v = bt$, gdzie $b = 0.5$ m/s². Znaleźć całkowite przyspieszenie punktu po $n = 0.1$ obrotu. Jaki kąt tworzą w tej chwili wektory prędkości i przyspieszenia?

Odp. $a = 0.8$ m/s², $\alpha = 51.5^\circ$

Zad. 7. Koło zamachowe osiąga prędkość obrotową 720 obr./min po upływie czasu $t = 1.1$ min od rozpoczęcia ruchu. Znaleźć przyspieszenie koła oraz liczbę obrotów wykonanych w ciągu tego czasu. Przyjąć, że koło porusza się ruchem obrotowym jednostajnie przyspieszonym.

Odp. $\varepsilon = 1.14$ rad/s², $N = 396$

Zad. 8. Koło zamachowe wykonujące $n_0 = 240$ obr./min zatrzymuje się w czasie $t_1 = 0.5$ min. Przyjmując, że ruch jest jednostajnie zmienny obliczyć, ile obrotów koło wykonało do chwili zatrzymania się.

Odp. 60 obrotów

Zad. 9. Ile obrotów N dokona koło od momentu włączenia się hamulca do momentu zatrzymania, jeżeli w chwili rozpoczęcia hamowania wykonywało ono $n = 1500$ obrotów na minutę, a zatrzymało się po upływie czasu $t = 30$ s od chwili rozpoczęcia hamowania? Jakie jest przyspieszenie (opóźnienie)?

Odp. $N = 375$, $\varepsilon = 5.2 \text{ rad/s}^2$

Zad. 10. Koło obracające się ruchem obrotowym, jednostajnie przyspieszonym, osiągnęło częstotliwość $f = 20 \text{ Hz}$, po wykonaniu $N = 10$ obrotów licząc od rozpoczęcia ruchu. Znaleźć przyspieszenie kątowe koła.

Odp. 125.7 rad/s^2